

ЗВІТ
про роботу студентського наукового гуртка
“Відтворення лісів та деревного розсадництва”
кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій
у 2025–2026 навчальному році

Загальні відомості про науковий гурток

За матеріалами, що збереглися на кафедрі (автобіографічні спогади проф. М.І. Гордієнка), студентський науковий гурток веде відлік з 1968 року. За цей час науковою роботою студентів-гуртківців на кафедрі керували професори Б.Й. Логгінов (1968–1976 рр.), П.Г. Кальной (1977–1982 рр.), М.І. Гордієнко (1983–2002 рр.) і В.М. Маурер (2003–2025 рр.). З 2026 року гуртком керує доцент Кайдик Олександр Юрійович (<https://nubip.edu.ua/vidtvorenniya-lisiv-ta-derevnoho-rozsadnytstva>).

Викладачі кафедри разом з гуртківцями не тільки оберігають славні традиції минулих поколінь, а і примножують їх: продовжують створювати належні умови для наукової діяльності студентів, закладають нові наукові об'єкти та доглядають за раніше створеними і досліджують їх, розширюють співпрацю з колегами з інших ЗВО. Плідно працює навчально-науково-виробнича лабораторія лісового насінництва і деревного розсадництва з відділеннями мікроклонального розмноження деревних рослин, контролю якості лісового насіння і навчально-дослідним розсадником. Улюбленим місцем проведення засідань гуртка, семінарів та опрацювання наукових літературних джерел стала фахова бібліотека з особистих зібрань класиків лісівників. Як і минулі роки традиційними є навчально-наукові та науково-практичні виїзні семінари на базі ВП НУБіП України «Боярська ЛДС» та кращих галузевих лісогосподарських підприємств і установ. Активна участь гуртківців у роботі Всеукраїнських і Міжнародних наукових конференцій з метою апробації своїх наукових здобутків.

На кафедрі створено необхідні умови не тільки для опанування практичних навичок з деревного декоративного розсадництва, а й проведення різносторонніх досліджень з еколого-лісівничої оцінки ефективності різних способів і видів відтворення лісів і вирощування СМ.

Робота студентського наукового гуртка проводиться відповідно до затвердженого плану із врахуванням тематик досліджень кожного студента-гуртківця, яких у звітному році було 61 особа.

СПИСОК
студентів-гуртківців НСГ «Відтворення лісів та деревне розсадництво»
у 2025–2026 навчальному році

1. Лахтюк Роман Васильович, студент 2-го курсу стн. – *староста*
2. Дегалюк Тарас Сергійович, студент 3-го курсу – *заст. старости*

Бакалаври 4 курсу спеціальності «Лісове господарство»

3. Балащук Богдана Василівна
4. Батурін Анатолій Олександрович
5. Галушко Павло Сергійович
6. Залуцький Назар Іванович
7. Захарчук Денис Юрійович
8. Кабаняча Юлія Юріївна
9. Ковальчук Віталій Володимирович
10. Круківська Яна Валеріївна
11. Макарчук Євгеній Леонідович
12. Побіденний Ростислав Сергійович
13. Присяжнюк Ілля Олександрович
14. Присяжнюк Роман Андрійович
15. Юхимчук Руслан Олександрович
16. Ярмолюк Ярослав Сергійович

Бакалаври 3 курсу спеціальності «Лісове господарство»

17. Бондаренко Денис Олександрович
18. Борисюк Вікторія Ігорівна
19. Гетюк Едуард Сергійович
20. Гіжицький Ілля Вікторович
21. Кондрацький Владислав Олександрович
22. Мартинюк Володимир Леонілович
23. Ничипорчук Дмитрій Вікторович
24. Палажченко Богдан Сергійович
25. Пассюра Михайло Юрійович
26. Попов Артур Едуардович
27. Любенюк Олег Сергійович
28. Васильєв Андрій Дмитрович
29. Янко Марія Олександрівна

Бакалаври 2 курсу стн. спеціальності «Лісове господарство»

30. Білоцерківець Денис Сергійович

Бакалаври 3 курсу спеціальності «Садово-паркове господарство»

31. Гончаренко Марія Вадимівна

32. Дубровський Владислав Іванович

33. Цуканова Маряна Михайлівна

34. Черненко Данило Євгенович

Магістри 1-го року навчання

35. Дячок Андрій Михайлович

36. Кабаненко Олександр Сергійович

37. Мазур Анастасія Вікторівна

38. Михайленко Марія Григорівна

39. Нестерук Дмитро Святославович

40. Педченко Артем Олександрович

41. Салоїд Олег Олексійович

42. Старосік Владислав Ігорович

43. Осмолівський Володимир Вікторович

44. Харченко Олена Сергіївна

45. Чернолуцький Георгій Васильович

46. Швець Микола Валентинович

До грудня 2025 р. гуртківцями також були магістри 2-го року навчання:

47. Бугайчук Іван Романович

48. Буряк Владислав Дмитрович

49. Гаврилюк Дмитрій Юрійович

50. Дикун Юрій Васильович

51. Зубаль Назар Павлович

52. Іванюк Віктор Ігорович

53. Медведський Олексій Володимирович

54. Носовець Олександр Миколайович

55. Рацкевич Вадим Віталійович

56. Семенюк Ігор Вікторович

57. Сокоренко Євгеній Романович

58. Сергієнко Сергій Олександрович

59. Спасірко Олександр Миколайович

60. Шах Андрій Володимирович

61. Янковський Юрій Русланович

Основні напрями наукової діяльності, виконанні роботи та заходи проведені гуртківцями у звітному 2025-2026 навчальному році

Непересічні об'єктивні обставини (воєнний стан і значна частка онлайн навчання) ускладнили виконання окремих запланованих наукових робіт гуртка «Відтворення лісів та деревного розсадництва», які були включені у план заходів на звітний період (2025–2026 н.р.). Водночас, у звітному періоді гуртківцями було виконано низку дуже актуальних заходів.

Відповідно до плану, упродовж вересня – жовтня 2025 р. гуртківцями молодших курсів було уточнено тематику власних наукових досліджень і розглянуто потенційно можливі теми майбутніх кваліфікаційних робіт, а гуртківцями випускних курсів внесено корективи у програми своїх наукових досліджень, які, головним чином, стосувалися оцінки сучасного стану та удосконалення лісонасінневої справи, лісового і декоративного розсадництва, методики та технологій мікроклонального розмноження деревних рослин, розробки шляхів з осучаснення традиційного і запровадження нових (екоадаптаційного і трансформаційного) підходів до відтворення лісів.

Якщо узагальнити усе зроблене, необхідно зазначити, що значну увагу було приділено питанням щодо підвищення ефективності та якості усіх етапних робіт з відтворення лісів з урахуванням викликів сьогодення (глобальних змін довкілля, воєнного стану, реформування лісової галузі) і зумовлених ними нових сучасних вимог: необхідності осучаснення задекларованого розширеного відтворення лісів, унеможливлення деградації лісів та адаптування їх до потепління клімату, прискорення переходу до сталого ведення лісового господарства тощо.

Восени звітного року гуртківцями (студентами магістратури 2-го р.н.) було активізовано роботу з обробки результатів власних польових досліджень за тематикою кваліфікаційних робіт, статистичну обробку та написання пояснювальних записок дипломних робіт, підготовку наукових тез та їх презентацію на інститутській Всеукраїнській науковій конференції.

Звітний рік для гуртківців був особливо плідним. Вони прийняли активну участь (із публікацією 13 тез доповідей) у роботі **79-ої Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції «Науковий пошук молоді для сталого розвитку лісового комплексу та садово-паркового господарства»** (13 листопада 2025 року) (рис. 1).

ЛІСОВЕ НАСІННЄЦТВО, ДЕРЕВНЕ РОЗСАДНИЦТВО, ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ ТА ЛІСОВІ МЕЛІОРАЦІЇ		
І. Р. Бусінич СУЧАСНИЙ СТАН ТА ЛІСОМЕЛІОРАТИВНІ ВЛАСТИВОСТІ СОСНОВИХ НАСАДЖЕНЬ ЗВ'ЯГЕЛЬСЬКОГО НАДЛІСНИЦТВА ФЛП «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»	39	В. В. Раїсевич ОСОБЛИВОСТІ РОЗПОДІЛУ ЛІСОКУЛЬТУРНИХ ПЛОЩ ЗА ГОЛОВНИМИ ДЕРЕВНИМИ ВИДАМИ І ТИПАМИ ЛІСОРОСЛИННИХ УМОВ У КЛЕСІВСЬКОМУ НАДЛІСНИЦТВІ
Д. Ю. Герасимук СУЧАСНИЙ СТАН ТА ФІТОМЕЛІОРАТИВНІ ВЛАСТИВОСТІ СОСНОВИХ НАСАДЖЕНЬ ІЗЯСЛАВСЬКОГО НАДЛІСНИЦТВА ФЛП «ПОДІЛЬСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»	40	І. В. Семенюк ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОСТІЙНОЇ ЛІСОАСІННЄВОЇ БАЗИ ІЗЯСЛАВСЬКОГО НАДЛІСНИЦТВА ФЛП «ПОДІЛЬСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»
Ю. В. Дікуш ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩЕННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР КОРМОВОГО ТА ЗАХИСНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ У ПІДВИЩЕННІ ЄМНОСТІ МІСЛИВСЬКИХ УГІДЬ	41	С. О. Сергієнко ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗСАДНИКІВ У ПОЛТАВСЬКОМУ НАДЛІСНИЦТВІ
П. П. Зубаль СУЧАСНИЙ СТАН ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ У МАНЕВИЦЬКОМУ НАДЛІСНИЦТВІ ФЛП «ПОЛСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»	43	Є. Р. Сокоренко ЛІСОМЕЛІОРАТИВНІ ВЛАСТИВОСТІ ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ СМУГ ЧЕРКАСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ
В. І. Геврик ВИКОРИСТАННЯ ІНОКУЛЯЦІЇ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ ІЗ ЗАКРИТОЮ КОРЕНЕВОЮ СИСТЕМОЮ	45	А. В. Шех ДИНАМІКА МОРФОМЕТРИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НАСІННЯ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ДІ РІЗНИХ ПРЕПАРАТІВ
О. В. Мельничук СУЧАСНИЙ СТАН ЛІСОКУЛЬТУРНОГО ВИРОБНИЦТВА У ЗВ'ЯГЕЛЬСЬКОМУ НАДЛІСНИЦТВІ ФЛП «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»	47	О. А. Якимчук ЛІСІВНИЧО-МЕЛІОРАТИВНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ СМУГ НА ТЕРИТОРІЇ БІЛОГОРОДСЬКОЇ ГРОМАДИ БУЧАНСЬКОГО РАЙОНУ
О. М. Носович АНАЛІЗ ШТУЧНОГО ТА ПРИРОДНОГО ПОНОВЛЕННЯ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ КОРИКІВСЬКОГО НАДЛІСНИЦТВА	49	ЛІСІВНИЦТВО, ЛІСОЗНАВСТВО, МНСІВСТВОЗНАВСТВО ТА ЗАХИС ЛІСУ
		Д. В., Білан, С. Є. Седенін УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОТИПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ ЛІСІВ У ДП «ЧЕРНИГІВСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЛІСГОСП»

Рис. 1. Тези доповідей студентів гуртківців у збірнику Всеукраїнської конференції

Упродовж звітного року гуртківцями з бакалаврату були здійснені поточні дослідження культур і природного поновлення сосни звичайної на постійних наукових об'єктах кафедри у лісовому фонді ВП НУБіП України «Боярська ЛДС», під час яких була проведена інвентаризація еколого-географічних культур сосни звичайної із виділенням в натурі дерев, які мають діаметр менший 0,7 від середнього по кожному варіанту (рис. 2), проведено дослідження росту і стану дубово-соснових культур на ділянках з різною підготовкою зрубів до штучного лісовідновлення, проаналізовано особливості росту природного поновлення сосни звичайної в умовах свіжого сугруду (рис. 3).

Рис. 2. Інвентаризація еколого-географічних культур сосни звичайної із виділенням в натурі дерев, які треба вирубати

Рис. 3. Лісівничо-таксаційні дослідження природного поновлення сосни звичайної

Матеріали польових досліджень гуртківців та результати їх аналізу поповнили наукову базу кафедри і Боярської лісодослідної станції новими даними, які нині, в умовах глобального потепління клімату, мають неабияке значення.

Значну увагу учасники наукового гуртка приділяють дослідженням із збереження та оздоровлення лісових екосистем і довкілля загалом в умовах глобального потепління, адаптування майбутніх лісів і дерев до негативних природних змін ще на етапі відтворення лісів, починаючи з вирощування садивного матеріалу. Прикладом такої роботи є постійна увага та підтримання здорового довкілля на території університету, зокрема, у НПП «Голосіївський» з унікальними старовіковими деревами дуба звичайного.

Тож, у звітному році, як і 2 роки тому, гуртківці знову прийняли участь у проведенні досліджень по кафедральній темі: **«Сучасний стан старовікових дерев *Quercus robur* L. НПП «Голосіївський» та шляхи їх оздоровлення і пролонгації життєдіяльності»**, яка виконується у рамках Угоди, підписаної ще у грудні 2023 р. між кафедрою відтворення лісів та лісових меліорацій НУБіП

України в особі директора ННІ ЛіСПГ проф. Васишина Р.Д. з однієї сторони та Національним природним парком «Голосіївський» в особі директора Глушаниці М.В., з іншої сторони. Мета дослідження полягає у виявленні найдоцільнішого методу відтворення молодого покоління дубів у НПП «Голосіївський» для заміни в подальшому старовікових дубів (рис. 4)

Рис. 3. Закладення гуртківцями дослідного об'єкту в НПП «Голосіївський»

Напередодні захисту магістерських робіт, перед інститутською постерною конференцією у листопаді 2025 р., гуртківці-магістранти на засіданні гуртка представили свої наукові постери гуртківцям молодших курсів і поділилися з ними своїм досвідом своєї наукової роботи та її значенням для ґрунтового опанування фахових знань і практичних навичок.

У березні 2026 р. гуртківець Тарас Дегалюк подав на конкурс студентських наукових робіт свою роботу на тему «Особливості вирощування сіянців сосни звичайної з закритою кореневою системою у Хмельницькому лісорозсаднику філії «Лісові репродуктивні ресурси» ДП «Ліси України».

Щороку, перед офіційним захистом бакалаврських робіт, студенти гуртківці також здійснюють апробацію результатів власних досліджень на засіданні гуртка.

Основні проблеми у діяльності студентського наукового гуртка

З більшістю проблем, що виникають у процесі діяльності студентського наукового гуртка «Відтворення лісів та деревного розсадництва» гуртківці за допомоги та сприяння кафедри справляються самостійно. Водночас, є і такі, які вирішити складно, зокрема:

- заборона (в умовах воєнного стану) доступу до окремих постійних наукових об'єктів кафедри у ВП НУБіП України «Боярська ЛДС», Київській ЛНДС тощо.
- недостатнє матеріально-технічне і фінансове забезпечення експериментальних та наукових робіт студентів (нестача сучасних приладів і допоміжних матеріалів – добрив, ростових речовин, субстратів, контейнерів тощо);
- складнощі з перевезенням гуртківців та науковців кафедри до місць проведення виїзних науково-практичних семінарів, а також для закладання наукових експериментів і проведення періодичних досліджень (відсутність транспорту);
- незавершеність робіт з облаштування території навчально-дослідного розсадника та його лабораторних приміщень (лабораторний будинок, огорожа, зрошувальна мережа тощо);

Основними стратегічними напрямки розвитку студентського наукового гуртка є:

- продовження робіт із зміцнення лабораторної та експериментальної бази кафедри, необхідної для активізації наукової роботи студентів;
- залучення членів студентського наукового гуртка до участі у вітчизняних і міжнародних наукових проектах і конкурсах;
- практикування утворення молодіжних наукових груп (команд) з пріоритетних напрямів наукових досліджень та підготовки комплексних кваліфікаційних дипломних робіт;
- розширення та зміцнення зв'язків з учасниками наукових студентських гуртків інших ЗВО, у т. ч. і зарубіжних;
- подальше запровадження нових форм наукової діяльності у роботі наукових студентських гуртків (виїзні науково-навчальні і науково-практичні семінари, зустрічі з науковцями, закладання науково-виробничих об'єктів, тощо).

Успішні випускники – колишні учасники наукового гуртка кафедри Відтворення лісів та лісових меліорацій (лісових культур (у минулому))

Більшість гуртківців різних років, які збагатилися досвідом наукової роботи на кафедрі в стінах першого корпусу, успішно працювали і працюють за фахом на виробництві: директорами (О.Ю. Чемерський, С.М. Анищенко, М.І. Грищенко, А.М. Дащенко, О.Д. Чебан), головними лісничими (Л.Я. Горбач, С.О. Грамушняк, В.П. Зайчук, С.В. Кондрацький, В.В. Пальченко, А.М. Собченко, Ю.Ю. Юрчук, І.В. Ярема, С. Перов, О.С. Сидоренко) та лісничими підприємств лісової галузі України. Є такі, що успішно працюють в інших владних структурах, зокрема, випускник 1986 року народний депутат Верховної ради, пізніше Голова Рівненської обласної ради Данильчук О.Ю.

Багато гуртківців захистили наукові дисертації і нині успішно займаються науковою роботою у рідній Alma mater (доценти С.Г. Грисюк, А.П. Пінчук, І.В. Іванюк, О.Ю. Кайдик) та в інших навчально-наукових закладах (доц. О.І. Лялін, І.Б. Ковалишин, І.С. Одарченко та ін.), а також на виробництві (І.В. Шаблій, Л.Г. Прокопюк, М.П. Головецький, І.М. Бобошко-Бардин, О.Ю. Чорнобров).

Чимало гуртківців успішно працюють в інших країнах: О.В. Кичилюк (Польща), В.Ф. Мястківський (Канада), П.Ю. Полупан (Швеція), І.Д. Кучма (Чорногорія).

**Науковий керівник гуртка,
доцент**

Олександр КАЙДИК

**Староста гуртка,
студент 2-го курсу стн**

Роман ЛАХТЮК